

A Magyar Épületgépészek Szövetsége elnökségének állásfoglalása a gáz csatlakozó vezetékek és felhasználói berendezések felülvizsgálatáról szóló 19/2012. (VI. 20.) NGM rendelet végrehajtásának akadályairól

A rendelet elsőrendű célja a gázfelhasználók élet- és vagyonbiztonságának növelése, a balesetek megelőzése. Meggyőződésünk, hogy a rendelet a jelenlegi formájában a balesetek megelőzését nem szolgálja hatékonyan, mivel sem a gázszolgáltatóknak, sem más közreműködőknek nem ír elő intézkedési kötelezettséget arra az esetre, ha a felhasználó nem végezteti el időben a felülvizsgálatot. A rendelet így csak arra alkalmas, hogy baleset után a jogi felelős megnevezhető legyen. Ez is fontos, de mint az eddigi tapasztalatok bizonyítják, főleg a lakóingatlanokon belüli felhasználói berendezések esetében, nem elegendő. A most fizető szolgáltatóként megrendelendő felülvizsgálatot az ingatlantulajdonosok többsége újabb tehernek tekinti.

A Kormány 1421/2013. (VII.10.) határozata a lakossági terhek csökkentését célozza azzal, hogy a felülvizsgálat díját a földgázelosztóra terhelni. További „kedvezmény” lehet, hogy a rendelet tervezett módosítása az első felülvizsgálat határidejét is halasztani fogja, sőt a szükségessé váló gázkészülék cseréjére is pályázható lesz támogatás. A határozat a rendelet végrehajtását eddig akadályozó legfontosabb körülményt igyekszik megszüntetni: az ingyenes felülvizsgálat remélhetőleg felkelti a fogyasztók érdeklődését a felülvizsgálat iránt.

Nem tartjuk szerencsésnek azonban a határozat közzétételének módját és időpontját sem. Már az első hírek megjelenését követően sokan lemondták a megrendelt felülvizsgálatokat, a határozat megjelenését követően pedig gyakorlatilag leállt a „piac”. Ez a tény nemcsak a felülvizsgálatra jogosultságot szerzett sok száz szakember vállalkozásának a nyári holtszézonra biztosított munkáját és árbevételét befolyásolta drasztikusan, hanem éppen a legrégebben üzemelő rendszerek 2013 végéig esedékes felülvizsgálatát hiúsította meg. Ennek egyenes következménye, hogy a következő fűtési szezonban sem számolhatunk a szénmonoxid-mérgezéses vagy a gázrobbanásos balesetek csökkenésével.

A MÉGSZ szerepvállalása és javaslatai

A Magyar Épületgépészek Szövetségének elnöksége közel tíz éve aktívan közreműködik a gázfogyasztó rendszerek létesítésével, üzemeltetésével kapcsolatos szabályozások

kimunkálásában. Az elmúlt években folyamatosan azt az álláspontot képviseltük a témáért felelős minisztériumok felé, hogy a felülvizsgálatok elmaradását szankcionálni kell, de a korábbi és a jelenleg hatályos rendeletek ezt nem oldották meg.

A 19/2012.(VI.20.) NGM rendelet módosítására a MÉGSZ már idén májusban elküldte önálló javaslatát az NGM-nek. Ebben a szankcionálás bevezetésének érdekében javasolta, hogy:

- központi vagy szolgáltatási területenként működő nyilvántartás alapján legyen előírva kötelezően elvégzendő intézkedés, szankció, pl. felszólítás után a szolgáltatás korlátozása,

- vagy a felülvizsgálat legyen kötelező közzolgáltatás (esetleg akár ingyenesen, költségei a gázárba beépítve).

Javasoltuk továbbá a rendelet néhány félreérthető megfogalmazásának pontosítását, így pl.:

- A gázkészülékek és az égéstermék-elvezetés (1. melléklet, 3. táblázat 3-5. sora) tekintetében az előírt műszaki tartalommal történő tételes felülvizsgálat helyett elegendő legyen az ezt bizonyító dokumentációk meglétének és tartalmának ellenőrzése. Ezek hiánya vagy nem kielégítő tartalma esetében „Megfelelő” minősítés nem adható – kivéve, ha a hiányzó ellenőrzéseket a felülvizsgáló felelősen elvégzi és megfelelőnek minősíti. A felülvizsgálótól ugyanis nem várható el, hogy a gyakorlatban előforduló minden típusú berendezés műszaki-biztonsági állapotáról felelős megállapítást tegyen. Az ehhez szükséges szakismerettel és eszközökkel a kéményseprő közzolgáltató és a gázkészülék jogosult karbantartója rendelkezik.

- Álláspontunk szerint csak a „Megfelelő” minősítésű jegyzőkönyvek nyilvántartásának van értelme, mert a „feltétellel megfelelő” és a „nem felel meg” minősítés esetében minden felelősség a felhasználót terheli. A szolgáltató ugyanis csak akkor intézkedik, ha külön bejelentést kap veszélyhelyzetről.

- A rendelet értelmében a veszélyhelyzet észlelése esetében a felülvizsgáló köteles a veszélyhelyzetet kiváltó okot megszüntetni. Ez a megfogalmazás félreérthető, ugyanis az ok megszüntetése a hiba elhárítását jelentheti. Ez nem feladata a felülvizsgálónak, viszont kötelezhető a veszélyhelyzetet okozó készülék, vagy vezetékszakaszk értelemszerű kizárása és a további használat jegyzőkönyvben dokumentált megtiltása, valamint a szolgáltató egyidejű

értesítése.

- Javasoltuk a rendelet 2. mellékletének 3.5 pontját az eredeti terveknek megfelelően – az új kamarai jellel is jelölve – módosítani: A Magyar Mérnöki Kamara közhiteles nyilvántartásában szereplő, G-T, vagy GO-T, vagy SZÉS-3 (G-Sz), vagy SZÉM-6 (GO-Sz) betűjelű tervezői vagy szakértői jogosultsággal rendelkező szakember.

- A fentiekén túl megfontolásra javasoltuk, hogy a közép- vagy nagynyomású, valamint a 140 kW-nál nagyobb hőterhelésű rendszerek felülvizsgálatát csak a 2. mellékletet (fentiek szerint módosított) 3.5 pont alapján jogosult szakemberek végezhessek. Gázszerelőknek elegendő lenne csak a kisnyomású és 140 kW alatti berendezésekre vonatkozó szakismeret, de kérelemre lehetővé kéne tenni számukra is teljes körű jogosultság megszerzését – emelt szintű vizsga alapján.

A legutóbbi egyeztetések és javaslatok

A Földgázelosztói Együtműködés Fórummal és a Magyar PB Gázipari Egyesülettel közösen kimunkált Iparági vélemény című levelünkben júniusban is jeleztük a rendelet végrehajthatóságának akadályait. Ebben javasoltuk, hogy a felülvizsgálat jegyzőkönyvvel igazolt meglétét a gázelosztónak kötelessége legyen legalább akkor ellenőriznie, amikor bármilyen egyéb okból közvetlen kapcsolatba lép a fogyasztóval (mérőcsere, tulajdonos váltás, műszaki beavatkozás). Ha fogyasztó ezt nem tudja bemutatni, a szolgáltató írásban figyelmeztesse a felülvizsgálat határidőn belüli elvégzésére, kilátásba helyezve pl. a szolgáltatás szüneteltetésének lehetőségét.

A földgázelosztók felmérése szerint ezen a módon 2017-ig az összes lakossági fogyasztó ellenőrzésére és a felülvizsgálatok közvetett kikényszerítésére sor kerülhetne. Az elosztók a javaslatban természetesen kérték e tevékenység többletköltségének elszámolhatóságát és egyúttal az elvégzett felülvizsgálatok nyilvántartására az MKEH területi Műszaki Biztonsági Felügyeletének, mint hatóságnak a kijelölését.

A 1421/2013. (VII.10.) Korm. határozat megjelenése után a MÉGSZ levélben felajánlotta az Nemzetgazdasági Minisztérium és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium illetékes államtitkárságainak a vonatkozó jogszabályoknak a kormányhatározattal előírt módosításában való közreműködését. Mindannyiunk célja, hogy az új rendelet végrehajtásában a fogyasztó és a felülvizsgáló egyaránt érdekelt legyen, valamint a végrehajtás valóban a műszaki-biztonsági szint növelését és vele együtt a balesetek megelőzését szolgálja.

Együtt érzünk azokkal a felülvizsgálókkal, akik az elmúlt hetekben tapasztalt események miatt hirtelen jelentős számú ügyfelet veszítettek el, és támogatjuk érdekvédelmi törekvéseiket. A következő hónapokban – a hasonló szándékú szervezetekkel együttműködve – arra fogunk törekedni a szakmai érdekvédelmi munkánkban, hogy a felülvizsgálat szakmailag megalapozott és egyben a felülvizsgálók számára érdemi üzleti bevételt hozó tevékenység lehessen.

2013. július 25.

Az elnökség nevében Golyán László elnök